

Školní preventivní strategie

Gymnázium Uherské Hradiště

Strategie primární prevence a předcházení patologických projevů chování na naší škole vychází z dokumentu MŠMT Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027. Dalším dokumentem je Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027, Strategie prevence kriminality na roky 2016 -2020 a Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, vydaný dne 2. 9. 2016.

Součástí školní preventivní strategie je každoročně vypracovávaný Minimální preventivní program, který je rovněž pravidelně na konci školního roku evaluován a jehož závěry jsou východiskem pro tvorbu na další školní rok.

Hlavní funkcí strategie je:

- a) stanovit základní rámec primární prevence
- b) stanovit hlavní cíle a priority
- c) informovat

a) Základní rámec primární prevence

Termín **primární prevence** rizikového chování shrnuje Miovský jako „jakýkoliv typ výchovných, vzdělávacích, zdravotních, sociálních či jiných intervencí směřujících k předcházení výskytu rizikového chování, zamezujících jeho další progresi, zmírňujících již existující formy a projevy rizikového chování nebo pomáhajících řešit jeho důsledky.“

Specifická primární prevence rizikového chování - aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

Nespecifická primární prevence rizikového chování - veškeré aktivity, které nemají přímou souvislost s konkrétním typem rizikového chování, ale napomáhají snižovat rizika podporou zdravého životního stylu a osvojování pozitivního sociálního

chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

b) Cíle a priority primární, specifické a nespecifické primární prevence

Cílem školní preventivní strategie je zabraňovat a snižovat výskyt sociálně patologických jevů u žáků školy.

- rozvoj sociální kompetence (rozvoj sociálních dovedností, sociální inteligence – rozumění sociálním vztahům, odpovědnost za chování a uvědomování si důsledků svého jednání)
- posilování komunikačních dovedností, schopnost řešit problémy, konflikty, neúspěchy, kritiku, adekvátní reakce na stres
- vytváření pozitivního sociálního klimatu ve škole, podpora zdravého životního stylu a vytváření pohodových podmínek školního prostředí, ochrana zdraví (přátelská atmosféra, vzájemná důvěra a tolerance apod.)
- formování společensky žádoucích hodnot a postojů u žáků, pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje

Cíl pro všechny vyučující:

- rozvoj zdravého sebevědomí u žáků jako efektivní nástroj prevence rizikového chování
- posilovat pozitivní klima ve třídě

Strategie při dosahování cíle:

- důsledně dbát na dodržování nastavených pravidel
- okamžitá reakce na rizikové chování
- kritizovat konkrétní chování, ne dítě samotné
- pomáhat mu stanovit rozumné cíle – znát schopnostní stropy, limity možností
- chválit - nejen za úspěch, ale i za snahu (nehledat to, co neumí)
- dát dítěti přiměřenou míru odpovědnosti

- respektovat postoje i názory dítěte

Priority primární prevence

Zaměření okruhu témat vychází z devíti oblastí rizikového chování (Miovský, M., Skácelová, L., Zapletalová, J., & Novák, P. (Eds.), 2010. Primární prevence rizikového chování ve školství. Tišnov: Sdružení SCAN.)

- záškoláctví
- šikana a extrémní projevy agrese
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě
- rasismus, xenofobie
- negativní působení sekt
- sexuální rizikové chování
- spektrum poruch příjmu potravin
- prevence v adiktologii (gambling, hraní PC her, netolismus, návykové látky...)
- okruh poruch a problémů spojených se syndromem CAN (týrání, zanedbávání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže, sexuální zneužívání dětí)

Nespecifická primární prevence

- aktivity, které podporují zdravý životní styl, vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k umění správně se rozhodnout a řešit problémy, k odpovědnosti za sebe a své jednání a osvojování pozitivního sociálního chování
- v rámci výchovně vzdělávacího procesu žáci získávají základní vědomosti, učí se dovednostem, utvářejí si postoje a hodnoty

Strategie práce (metody, prostředky a formy)

- vyučovací hodina (výklad, rozbor, diskuze, dramatizace), soutěže, prožitkové programy, představení, besedy, exkurze, samostatné či skupinové práce žáků
- přestávka, prostor školy – dohled
- včasné přijímání kázeňských opatření

Formy práce

- spolupráce vedení školy a pedagogického sboru (informační schůzky, porady, předmětové komise)
- spolupráce rodiny a školy (třídní schůzky, konzultační hodiny, třídnické hodiny)
- spolupráce školy s dětským lékařem, PPP, s orgány sociálně právní ochrany dětí /OSPOD/, s Policií ČR, atd.
- vzdělávání a proškolení pedagogů v oblasti prevence
- pravidelné sledování školní docházky, kontrola omluvenek
- sledování psychického a fyzického stavu žáků (agresivita, smutek, vyčleňování z kolektivu, původ zranění,...)
- včasné řešení vandalismu, agresivity a šikany, potírání symboliky extrémistických organizací
- boj proti kouření, alkoholu a jiným návykovým látkám
- podpora školních žakovských aktivit (školní časopis, soutěže, sportovní turnaje,...)
- podpora volnočasových aktivit (adaptační pobyt, kroužky, olympiády, soutěže, besídky, projektové dny, návštěvy divadla, Den Země, LVZ, kurzy, výlety,...)
- prezentace výsledků a úspěchů žáků (nástěnky, školní časopis, výstavy, vernisáže,...)
- zpětná vazba prevence (pedagogická porada - výsledky hodnocení prospěchu a chování žáků, využití sociometrických metod ve třídách,...)
- reakce na aktuální potřeby (nutno sledovat nové trendy, být tzv. „in“)
- nabídka pozitivních alternativ k rizikovému chování (zdravý životní styl, posilování sebevědomí, odbourávání genderových stereotypů, rozvoj komunikace, nácvik řešení problémů, vedení k zodpovědnosti)
- využití „KAB“ modelu - orientace nikoliv pouze na úroveň informací, ale především na kvalitu postojů a změnu chování. Např. posílení schopnosti čelit tlaku k užívání návykových látek zvýšeným sebevědomím, nácvikem asertivity a schopností odmítat, zkvalitněním sociální komunikace a schopnosti obstát v kolektivu a řešit problémy sociálně přiměřeným způsobem
- denormalizace - vytvoření takového sociálního klimatu, které není příznivé k šíření rizikového chování, „rizikové chování zde není normální

c) Informovanost

Pedagogičtí pracovníci

- poskytovat informace o aktuálních předpisech z oblasti sociálně patologických jevů a o jejich návaznosti na interní předpisy školy, poskytovat informace o kontaktech na spolupracující organizace či specializovaná pracoviště sociální pomoci a prevence
- zajistit vzájemnou informovanost pedagogů o problémech žáků a třídních kolektivů z důvodu adekvátního a včasného řešení těchto problémů
- ve spolupráci s třídními učiteli cíleně zaměřit preventivní program, vybírat a volit potřebné preventivní programy a aktivity
- zprostředkovávat informace získané na školeních, konferencích zaměřených na oblast prevence

Rodiče

- zajistit informovanost rodičů v rámci třídních schůzek o preventivních aktivitách a nabídce volnočasových aktivit
- realizovat individuální pohovory s rodiči k aktuálním problémům rizikového chování, využít konzultační hodiny